

FRANCOSKA ARMADA OBKOLILA MESTO SAARBRUECKEN

Mesta, ki šteje 135,000 prebivalcev, so se izselili že vsi civilisti.

FRANCOSKI TANKI RUŠIJO PRED SEBOJ POSTOJANKE IN ŽIČNE OVIRE

PARIZ, 9. septembra. — Francoske čete, med katerimi je mnogo Maročanov, so obkrožile nemško industrijsko mesto Saarbruecken ter potisnile svoje postojanke naprej do udarne razdalje na veliki nemški "obrambni zid".

Francosko vrhovno poveljstvo je sinoči naznanilo, da francoske čete udarile v Saar bazen ter da se nemško vojaštvo umika, razdejajoč za seboj vojaške postojanke in objekte in polagajoč mine.

Napredujoče francoske čete so zdaj na pol pota do mesta Neunkirchen, ki leži petnajst milj severovzhodno od Saarbrueckena. Mesto Neunkirchen so Nemci že deloma izpraznili.

Mesto Saarbruecken, ki šteje 135,000 prebivalcev, so izpraznili civilisti na povelje nemškega vrhovnega poveljstva že pred nekaj dnevi.

Francoska armada se potiska v Nemčijo ob zapadnem robu Reina, druga pa ob Moseli.

Saarbruecken popolnoma obkoljen

Mesto Saarbruecken so francoske čete obkrožile, nato, ko so iz južni strani mesta zavzele tudi velike flote bombe, ki so z bombami razdelele nemške utrjene postojanke.

Utrujenost delo tankov

Tanki so pokazali in strli pod vse tako zvané "pil boxes" potrgali žične ovire, nakar so z njimi ulil curek francoskih napadnikov.

KANADA NI NAPOVEDALA NEMČIJI VOJNE

Kanada hoče najbrže kot "nevtralna" dežela uvažati iz Zedinjenih držav vojne potrebščine, ki bi jih pošiljala Angliji in Franciji.

OTTAWA, Ontario, 8. septembra. — Pozicija Kanade na evropski vojni je danes nekoliko lažja, kakršna je bila dne 1. septembra, dva dni pred anketno napovedjo vojne Nemčiji v britskem imperiju, ki ni napovedala Nemčiji vojne, Kanada pa je sicer izjavila, da ni ob strani Anglije, s katero se celoti sodelovala, vendar pa je napovedi ni proglasila, ampak akcijo so zavzel zdaj nemški parlament, še ni znano, kateri krogi so mnenja, da Kanada zato ni napovedala vojne, da bo tvorila "zadnja vrata".

Nove gradnje

Na E. 185. cesti bodo začeli graditi novo poslopje, ki bo 200 stopinj dolgo in 110 čevljev široko in bo stalo \$175,000. Z gradnjo poslopja bodo pričeli v 60 do 90 dni. Prčelje poteka med Pawnee in Moore Ave. Rečeno je, da bo v tem poslopiju banka, velika mesnica, 5 in 10-centna trgovina, lekarna in pekarija.

Otvoritev novih prostorov Slov. del. doma

Prihodnjo soboto in nedeljo bo otvoritev novih moderno zgrajenih in urejenih balnearskih prostorov in kegljišča Slov. del. doma. Slavnost se bo pričela v soboto 16. septembra in se bo nadaljevala v nedeljo 17. septembra. Program bo objavljen kasneje.

Cankarjeva ustanova

Seja Cankarjeve ustanove se bo vršila danes zvečer, 9. septembra v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Pričetek ob osmih. Apelira se na vse zastopnike, zastopnice in direktorje, da se te seje udeležite v polnem številu. — L. Z., tajnik.

Smrtna kosa

Sinoči je preminila v Glenville bolnišnici Frieda Lavrich, rojena Kalin, stanujoča na 16615 St. Clair Ave. Pogreb bo vodil August F. Svetek pogrebni zavod. Podrobnosti v ponedeljek.

Smrtna kosa

Mr. Ignac Slapnik, poznani cvetličar iz 6102 St. Clair Ave., se je podal v St. Lukes bolnišnico, kjer je bil operiran. Obiski za časno niso dovoljeni. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

NEMČIJA SE BOJI REVOLTE ČEHOV

PARIZ, 8. septembra. — Časopis "Paris Soir" poroča, da so nacistične oblasti razpustile češko narodno gardo ter da so namestile v Pragi 60,000 nemških vojakov, pripravljenih, da z oboroženo silo zaduše v kali vsako morebitno češko revolto.

Češki protektor Neurath je dal po vsej Pragi nalepiti plakate, na katerih obvešča prebivalstvo, da bo vse češko prebivalstvo Prage odgovorno za vsak posamezni akt sabotaže.

Turčija je pripravljena, vsak hip stopiti v vojno

Turčija je pripravljena, pridružiti se svojima zaveznicima, kadar koli jo slednji pokličeta na pomoč.

ANGORA, Turčija, 8. septembra. — Kljub temu, da bo morda Turčija zaradi svojih paktov z Anglijo in Francijo vsak čas zapletena v vojno, pa ni na zunanje v deželi nobenih znakov vojaških aktivnosti.

Toda kljub temu navideznemu miru je vsakemu znano, da je Turčija pripravljena za trenutno akcijo, čim se bo zdelo njenima zaveznicima, Angliji in Franciji to potrebno. Dočim balkanske države proglašajo nevtralnost, ni naredila Turčija nobene deklaracije, odkar je izbruhnila vojna v Evropi. Tako deklaracija od strani Turčije ni niti potrebna ker ni nobenih dvomov, na kateri strani bo Turčija stopila v vojno.

Iz turškega časopisja je jasno razvidno, kje so simpatije turškega naroda. Novice, ki prihajajo iz Londona, Pariza in Varšave, so vedno objavljene na prominentnem mestu prvih strani, dočim so vesti iz Berlina potaknjene po raznih kotih zadnjih strani.

AMNESTIJA V JUGOSLAVIJI

BELGRAD, 8. septembra. — Včeraj je bil objavljen ukaz glede pomiloščenja in amnestije za veliko število političnih krivcev. Te amnestije in pomiloščenja se dajejo ob priliki rojstnega dneva kralja, obenem pa tudi z željo, da se likvidirajo ostanki politične preteklosti. Tako je storjen zopet velik korak v bratstvu narodne povezanosti. Amnestije in pomiloščenja se tičejo političnih krivcev. Iz občne amnestije so izvzeti samo oni, ki so bili obsojeni zato, ker so kot javni organi prejemali podkupnino, in potem tisti, ki so vohunili v korist kake tuje države, pa oni, ki so pobegnili v inozemstvo ali prikrivajo svoje bivale, ki so bile storjene za časa prošlih volitev.

GRMENJE TOPOV OB GROBOVIH AMERIKANEC

WASHINGTON. — Danes grmijo samo nekaj milj od grobov, v katerih leže ameriški vojaki, ki so bili ubiti tekom zadnje svetovne vojne, francoški in nemški topovi. Največje pokopališče ameriških vojakov se nahaja v Meuse-Argonne sektorju, 18 milj zapadno od Verduna in samo nekaj milj od Maginotove črte.

V bolnišnici

Mr. Ignac Slapnik, poznani cvetličar iz 6102 St. Clair Ave., se je podal v St. Lukes bolnišnico, kjer je bil operiran. Obiski za časno niso dovoljeni. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

GRMENJE TOPOV OB GROBOVIH AMERIKANEC

WASHINGTON. — Danes grmijo samo nekaj milj od grobov, v katerih leže ameriški vojaki, ki so bili ubiti tekom zadnje svetovne vojne, francoški in nemški topovi. Največje pokopališče ameriških vojakov se nahaja v Meuse-Argonne sektorju, 18 milj zapadno od Verduna in samo nekaj milj od Maginotove črte.

V bolnišnici

Mr. Ignac Slapnik, poznani cvetličar iz 6102 St. Clair Ave., se je podal v St. Lukes bolnišnico, kjer je bil operiran. Obiski za časno niso dovoljeni. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

ANGLEŽI SNUBIJO ITALIJO

Angleški diplomatje zagotavljajo Italiji, da se bo sta Anglija in Francija borili proti Hitlerju, dokler ne bo porazita.

RIM, 8. septembra. — Med Veliko Britanijo in Italijo so se pričeli nocoj novi diplomatski razgovori.

Iz dobro poučenih krogov se poroča, da stori Anglija vse, kar ji je mogoče, da pregovori Italijo, da se slednja ne bi vmešala v vojno ob strani Nemčije.

Vlada Velike Britanije je obvestila Italijo, da sta Anglija in Francija pripravljena na borbo s Hitlerjem še cela leta, če bi bilo to potrebno, in ker imata v svoji oblasti vse potrebne virov, nima Nemčija nobenega izgleda na zmago. Dalje si prizadeva angleška vlada Mussoliniju dokazati, da bi bila nemška zmaga za Italijo prav tako porazna kakor za Anglijo in Francijo.

ARETACIJA VATIKANSKEGA ČASNIKARJA

RIM, 8. septembra. — Italijanska tajna policija je aretirala profesorja Guido Gomella, pisca uredniških člankov vatičanskega časopisa Oservatore Romano.

Profesor je bil aretiran po seriji člankov, ki so izšli v omenjenem časopisu, in v katerih je obravnaval evropski položaj. V enem teh člankov je bilo rečeno: "Anglija in Francija zlasti naglašata princip spoštovanja paktov in obligacij napram Poljski in v splošnem spoštovanja principov o neodvisnosti in varnosti malih narodov, nad katerimi hočejo večji narodi uveljaviti svojo nadvlado."

JUGOSLAVIJA OSTANE NEVTRALNA

BELGRAD, 8. septembra. — Danes je Reuterjeva agentura prinesla vest, češ, da se je jugoslovanska vlada odločila za to, da izvede postopoma splošno mobilizacijo. Ta vest ni točna. Jugoslovanska vlada je le poklicala gotove rezerviste, kakor je bilo to naznanjeno v objavi ob 4. avgusta. Jugoslavija bo še nadalje gledala na to, da ostane v prijateljskih odnosih z vsemi ostalimi silami. V navadni govorici povedano, pomeni to, da ostane Jugoslavija nevtralna v sedanjem oboroženem sporu Evrope.

Reš je, da so nekatere nevtralne države, kakor n. pr. Švica in Belgija, izvedle splošno mobilizacijo, to pa le zato, da si obvarujejo to nevtralno stališče. Treba je samo v roko vzeti zemljevid Evrope, pa se more takoj razumeti, zakaj sta Švica in Belgija storile to, in čemu ni tega storila Jugoslavija. Bojišča so daleč proč od jugoslovanskih meja. (Jug. Kurir.)

CLAMBAKE

V nedeljo se bo serviralo Clambake pri Podbojevih na 27000 St. Clair Ave. Igral bo Kristoff orkester. Občinstvo je vabljen, da se udeleži.

V bolnišnici

V mestni bolnici se nahaja Mrs. A. Mlac, 21128 Goller Ave. Njeno zdravstveno stanje se je pričelo obračati na bolje. Prijatelji jo lahko obiščejo.

Vlom

Včeraj zjutraj okrog 3:30 je bilo vlomljeno v Ogrinovo trgovino v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Zlikovci so ubili šipo in odnesli čevlje in druge stvari iz izložbe.

ROOSEVELT ODREDIL KAMPANJO NOVA-CENJA

WASHINGTON, 8. septembra. — Predsednik F. D. Roosevelt, vrhovni poveljnik vseh oboroženih sil Zedinjenih držav, je odredil danes eno največjih kampanj vojaškega novčenja v mirnem času, katere smoter je, povečati oborožene sile Zedinjenih držav za 150,000 mož.

Predsednik Roosevelt je storil to s posebno proklamacijo ameriškem narodu, nanašajočo se na obrambo Zedinjenih držav in njihove nevtralnosti.

Bivši mornarji, ki so izstopili iz mornarice Zedinjenih držav pred osmimi leti, bodo sprejeti z istim činom nazaj v mornarico.

Predsednik Roosevelt se je odločil do uveljavljanja teh odredb, ko je prejel od angleške in irske vlade oficijelno poročilo o torpediranju parnika "Athenije."

ARETACIJA VATICANSKEGA ČASNIKARJA

RIM, 8. septembra. — Italijanska tajna policija je aretirala profesorja Guido Gomella, pisca uredniških člankov vatičanskega časopisa Oservatore Romano.

Profesor je bil aretiran po seriji člankov, ki so izšli v omenjenem časopisu, in v katerih je obravnaval evropski položaj. V enem teh člankov je bilo rečeno: "Anglija in Francija zlasti naglašata princip spoštovanja paktov in obligacij napram Poljski in v splošnem spoštovanja principov o neodvisnosti in varnosti malih narodov, nad katerimi hočejo večji narodi uveljaviti svojo nadvlado."

ARETACIJE ŠPIJONOV V MASAH

LONDON. — Tajni agentje Scotland Yarda ter člani armadnega in mornariškega inteligentnega departamenta so aretirali že nad 6,000 osumljencev, odkar je Anglija napovedala Nemčiji vojno.

Imeniki teh osumljencev so bili izdelani že cele mesece pred vojno, in čim je bila vojna napovedana, so jih oblasti polovile ter pozaprle.

SINOČNJA ZABAVA

Sinočna zabava, ki so jo priredili prijatelji Mr. Vatro J. Grilla, kandidata za councilmana v 23. vardi in ki se je vršila v prizidku Slovenskega narodnega doma, je v vseh ozirih lepo uspela. Na zabavi je bilo veselo in prijateljsko razpoloženje, Germovi fantje pa so skrbeli z godbo za one, ki jih veselil ples. Zabava je trajala do zgodnjih jutranjih ur.

CLAMBAKE

V nedeljo se bo serviralo Clambake pri Podbojevih na 27000 St. Clair Ave. Igral bo Kristoff orkester. Občinstvo je vabljen, da se udeleži.

V bolnišnici

V mestni bolnici se nahaja Mrs. A. Mlac, 21128 Goller Ave. Njeno zdravstveno stanje se je pričelo obračati na bolje. Prijatelji jo lahko obiščejo.

Vlom

Včeraj zjutraj okrog 3:30 je bilo vlomljeno v Ogrinovo trgovino v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Zlikovci so ubili šipo in odnesli čevlje in druge stvari iz izložbe.

NEMŠKE ČETE SO DOSPELE DO PREDMESTIJ VARŠAVE

Poljska vlada poziva prebivalstvo, naj brani mesto do zadnjega diha.

ARETACIJE V MASAH MED ČESKIM PREBIVALSTVOM

Sovjetska Rusija je v očigled naglega napredovanja Nemcev v Poljski in priznanja Poljakov, da so prve nemške čete že prispele na periferijo Varšave, pričela z naglim odpošiljanjem svojih čet na poljsko mejo.

V moskovskem distriktu so oblasti rekvirirale mnogo avtomobilov in konj, ki so last raznih sovjetskih organizacij. V službo je bilo poklicanih tudi mnogo zdravnikov in bolničark.

Rečeno je, da pošilja Rusija svoje čete proti poljski meji, ker vlada bojazen, da utegne Nemčija ustanoviti svoje meje ob Rusiji.

BOMBARDIRANJE VARŠAVE

Včeraj zvečer ob 10:55 je radio-postaja v Lvovu naznanila, da so prve nemške čete dosegle predmestja Varšave. Oblasti pozivajo preko radia poljsko prebivalstvo, naj do zadnjega brani Varšavo, kjer so zgrajene po ulicah barikade; brambovci so prevrnili celo nekaj vozov poulične železnice, za katerimi so se zabarikadirali.

Poročila v London naznanjajo, da se poljska armada, ki podira za seboj vse mostove, umika za reko Vislo, kjer so že pripravljene obrambne črte.

NACISTIČNE ZVIJAČE

Neki radio-oznanjevalec, ki je govoril v poljskem jeziku, toda z nemškim naglasom z neke postaje, ki ima iste kratkovalne valove kot postaja v Varšavi, je pozival Poljake, naj odlože orožje, češ, da bodo podvrženi hudi kazni oni, ki jih najdejo Nemci z orožjem v roki. Govornik je hotel ustvariti vtis, kakor da je poljski patriot, toda kmalu se mu je zareklo, ko je izjavil: "Mi bomo vstopili v Varšavo jutri."

IZJAVA POLJSKEGA POVELJSTVA

Poljsko vrhovno vojaško poveljstvo je sinoči preko radia izjavilo, da bo poljska armada kljub dosedanjim porazom še pričela z ofenzivo v vojni, ki bo še dolgo trajala.

ARETACIJA V MASAH

BERLIN. — Nemška Gestapo (tajna politična policija), je pričela vršiti aretacije v masah. Med aretiranimi je mnogo bivših socialistov in bivših glavarjev raznih delavskih strokovnih organizacij.

RAZMERE V ČESKEM PROTEKTORATU

V čeških in moravskih mestih je Gestapo zaprla skoraj vse vodilne meščane, katerih število gre v tisoče. Nacistom povzročila silne preglavice češka sabotaža, ki se je uveljavila v trenutku, ko so nacisti okupirali deželo.

Policija zapira Čehes vseh slojev ter je zaprla že tretjino članov odbora stranke narodnega edinstva, edine stranke, ki je bila dovoljena v protektoratu.

ŠTEVILNE ARETACIJE MED BIVŠIMI SOKOLI

Aretacije v masah se vrše zlasti med članstvom bivše Sokolske organizacije in Českoslovaške legije. Policija je pozaprila stotine javnih delavcev, moških in žensk, in nešteto čeških časnika. V Pragi je trajal splošni pogon dva dni in večina teh, ki so jih zaprli, je bila aretirana na ulicah, ko so zapustili svoje domove.

AKCIJA ANGLEŠKE BOJNE MORNARICE

LONDON. — Angleška vlada je sinoči izjavila, da bo podvzela "energične" odredbe proti nemški brezobzirni podmorski vojni. Istočasno je vlada naznanila, da se bo poslužila v polni meri svojih pravic, ki jih ima kot bojujoča se država, da prepreči Nemčiji dobavo vojnih potrebščin.

DIHUR V TABERNAKLU

JOHNSTOWN, Pa. — Tukaj je pridigal evangelist Dan McNally, ko se je sredi njegove pridige nenadoma začela razhajati množica njegovih vernikov. Od nekod je namreč vel velik mrad, toda evangelist ni vedel, odkod. Ko je natančno pregledal vse okolje, je opazil v tabernaklju velikega dihurja.

TEMA V PRAGI

PRAGA, 8. septembra. — Praga je vsako noč zagrznjena v temo. Včeraj so se pojavile v Pragi posebne čete, katerih naloga je v akciji slučajev napadov iz zraka, in policisti so se privikrat pojavili s plinskimi maskami. Gasolin je bil postavljen pod strogo kontrolo nemške vlade in avtomobilisti ga dobivajo le v omejenih količinah.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50	
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu za celo leto.....	\$6.00	
za 6 mesecev.....	\$3.25; za 3 mesece.....	\$2.00
Za Zedinjene države za celo leto.....	\$4.50	
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....	\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:		
za celo leto.....	\$8.00 za 6 mesecev.....	\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

USTVARJANJE NOVEGA SIMBOLICNEGA KULTA

Svoječasno smo izjavili, da ne bomo priobčali nobenih dolgovestnih dopisov in razprav o raznih bankah, ker so zadeve, v kolikor se našega slovenskega bankarstva tiče, našim ljudem le predobro znane. Kakor za vsako dobro in narodu koristno stvar, smo pripravljene tudi informativnim razpravam o naših denarnih zavodih odstopiti v listu prostor, če se dopisniki omeje na konkretna, s številkami podprta dejstva, ne pa zgolj na besedičenje, s katerim se ničesar novega ne pove in se navadno zmerom vleče v nedogled. Ponovno smo že podarili, da so naši ljudje že do grla siti lepih besed ter da si žele rezultatov v drugačni obliki.

Ne glede na dejstvo, da je baš pretirana laži-propaganda v preteklosti spravila naše ljudi na kant, je pa še drug vzrok, da ne mislimo uganjati za noben denarni zavod kramarske reklame. Nočemo namreč ustvariti nobenega bankarskega simbolizma, nobenega novega bančnega kulta, ker nismo, prvič, glasilo nobene banke, in drugič, ker vemo, da nima nobena banka na vsem svetu nobene sorodnosti s kakim idealizmom, čeprav smo videli nedavno zapisano sledečo gorostasno nezmisel: "Najvišji ideal, ki ga je naš narod kdaj imel, je naša lastna banka, kakršne nima nobena druga narodnost." Po našem skromnem mnenju so naši ideali zapopadeni v naši književnosti, v poeziji, glasbi, dramatikah itd., ne pa v bankah, ki so — kljub svojemu velikemu gospodarskemu pomenu, če so trdne in varne seveda — vendar največje nasprotje idealizma, — ker so pač krona vsega materializma, zapopadenega v besedi — DENAR! Pesnik, ki izda zbirko svojih pesmi, ve v naprej, da jih ne bo niti polovico prodal in da bo imel najmanj polovično izgubo, pa jih vseeno založi, ker je — idealist. In kje je bankir, ki bi otvoril novo banko iz golega altruizma, v zavesti, da bo delal izgubo? Ponovno poudarjamo: mi se zavedamo važnosti dobrih bančnih zavodov za narodno gospodarstvo in te zavode odobravamo, nočemo pa, da bi se jih prikazovalo naši javnosti v napačni luči idealizma, s katerim nimajo najmanjše skupnosti in sorodnosti. Vsakemu svoje!

Gornje vrste se nam je zdelo potrebno napisati zato, da razjasnimo pojme ter da pokažemo razliko med bančnimi in ostalimi zavodi, kakor narodnimi domovi, čitalnicami, pevskimi in dramatičnimi društvi, ki jih vzdržujejo naši ljudje oziroma njihovi člani z lastnimi gmožnimi žrtvami, zato je dolžnost našega časopisja, da te ustanove vsestransko in nenehoma podpira ter zanje propagira. Nima pa te dolžnosti časopisje napram bančnim in drugim finančnim zavodom, in tega tudi nikjer ne dela, razen v slučaju, če so časopisni organi bančnih, finančnih ali komercialnih družb. Ako smatrajo tisti, ki nam pošiljajo svoje tozadevne dolgovestne dopise, to za svojo dolžnost proti banki, odgovarjamo, da imamo tudi mi svoje dolžnosti napram našim naročnikom, ki so te propagande naveličani, in dolžnosti napram splošnim pravilom časnikarske etike.

Menimo, da smo v gornjih vrstah dovolj pojasnili svoje stališče, da ne bo v bodoče več nepremišljenih naltolcevanj, da "udarjamo novo banko, da smo gadja zalaga in zlobni kot sam peklenšček, da se zvijamo hinavsko ko kače in da naša vest ne more biti čista. . ."

UREDNIKOVA POŠTA

Sanje so uresničene

Petindvajset let je minilo, odkar se je pričela akcija, da se zgradi to, kar je danes Slovenski delavski dom. Tudi takrat so bili kritiki z orožjem in so z žaljivimi besedami trdili, da Slovenskega delavskega doma ni treba itd. Kljub temu je bil Dom zgrajen in je storil lep napredek. Sedaj na večer 25-letnice dela, najdemo večje in obsežnejše poslopje z več kot dva-

kratno obsežnostjo prvotnega; poslopje, ki nima primera nikjer drugje na svetu, ki je narajeno po naročilu, ki odgovarja času. Slavnostna otvoritev tega \$40,000 vrednega prizidka se bo vršila v soboto 16. sept. in v nedeljo 17. sept. Velik program dogodkov je aranžiran za to priliko. Opozicija tega podvzetja je

številčno zelo majhna, pa dobro zapomnjena. Udarila je z vso silo in rekla: Ne boste zidali! Mi ne dovoljujemo, da bi naša večina kontrolirala; ne boste dobili nobenega denarja! In ducate drugih reči so še rekli. Toda glas večine je spregovoril glasno v naselbini, ne potom časopisja. Opozicija je storila več kot pa samo priobčila svoje ugovore. Pod roko so delali tako grdo, da prostor ne dopušča, da bi priobčili njih početje. Toda javnost, delničarji bodo dobili v roke fakte pri prihodnji delniški seji, ko se bo sestavilo natančno poročilo, kaj je opozicija storila in kdo so bili v opoziciji. To poročilo boste dobili v roke. Naj odpadki padejo tja, kamor spadajo.

Program za slavnost je sledeč: V soboto 16. sept. se bo svečano odprlo štiri balinarske aleje v pritličju. Kdo bo vrgel prvi balin? Potem bo osem balinarskih teamov, pod pokroviteljstvom lokalnih trgovcev šlo v tekmo. Zmagovalec dobi krasno srebrno trofejo, vredno \$25.00. Ta trofeja je sedaj v izloži v klubovih prostorih. Tem slede različni posamezniki, ki bodo balinali po lastni določitvi svoje odškodnine. Ob 6. uri se bo svečano odprlo nove klubove prostore, ki se vežejo z avditorijem in nato se razvije ples v obeh dvoranah. Vstopnina bo samo 25c.

Program za v nedeljo, 17. septembra, je sledeč: Ob 12:30 godba Bled prične igrati na vrtu Doma. Ob 1. uri bo srečna ženska ali dekle privrkat odklenila in odprla velika vrata na stezaj, ki vodijo v kegljaške prostore, kjer se bo prerezalo svilen trak in uradne ceremonije se bodo pričele. Hon. J. Noble Richards, zabaviščni direktor mesta Clevelanda, bo govoril otvoritveni govor. Temu

sledi vprašanje: Kdo bo vrgel prvo kroglo? Potem se bo predstavilo razne društvene zastopnike in zastopnike Narodnih domov. Ko bodo končano, bodo šli v akcijo sledeči teami: Collinwood Shale Bricks se bodo udarili z Lintz Recreation; obojni so v tekmi za šampionstvo. Strugglers dekleta se bodo pomerila s KSKJ; dekleta šampijonke od SDZ se bodo spoprijele z SSPZ in SNPJ z JSKJ. Potem bodo aleje odprte za splošno igranje. Ob 5:30 popoldne se bo serviralo večerjo v avditoriju. Med večerjo se bo na odru vprizorilo varietalni program in sicer: Žive slike: mladinski pevski zbor S. D. Doma bo zapel štiri zbrane pesmi. Pevski zbor Jadran nastopi v kvartetu, duetu, moški in ženske in končno vsi skupaj. Dramsko društvo Anton Verovšek bo vprizorilo "amatersko uro." Nastopijo tudi Vadalovi s pesmimi iz domovine.

Celotni dvodnevni program bo slikan na 1000 čevljev dolg film, od znotraj in od zunaj Doma potom večega filmskega operatorja. Nobenega ne bo izpustil. Zato pridite pripravljene za vaš prvi filmski nastop.

Želim se zahvaliti vsem oglaševalcem v spominski knjigi, ki so tako nesebično in dobrodusno prispevali k namenu, kot tudi sledečim društvom, ki so nam posodila v gotovini: Gospodarski odbor SNPJ; društva: V boj, Strugglers, Naprej, od SNPJ; Blejsko jezero SDZ; Lunder-Adamič SSPZ; Združeni bratje SSPZ; Waterloo Camp WOW; Carniola Tent 1288 The Maccabees. K zaključku vabim na slavnost vse in vsakega posebej, posebno pa še kritike. Na svidenje v soboto in nedeljo!

John E. Lokar, predsednik S. D. Doma

Po vodni cesti v veliki svet

Vroče poletno solnce pipeka. Z vso žarkostjo se upira v razgaljena ramena pohorskih flosarjev. Krepke postave ob vesilih nihajo enakomerno, voda čofota in splav drsi skoraj neslišno. Ob bregovih se odmika svet: zelene planine in tihe domačije sredi gozdov. S polj in travnikov mahajo v pozdrav, splavarji odzdravljajo z vriski. Potem se obzorje razzgrne, vodna cesta drži daleč v veliki svet. . .

Po grapah in strminah, ob košatih gozdovih in sredi nekaj leh obdelanega sveta pa ostajajo raztresene kočure. Ob temelju podzidane, s škodlami in slamo krite, z okenci, polnimi rož, nudijo skromen domek pohorskim ofarjem. Prav za prav — idila, idila posebne vrste: življenje ljudi brez zemlje in gozdov, brezdomcev, navezanih samo na pridnost rok. To je življenje iz dneva v dan. Za temi okenci ne domujejo drzne misli. Kaj bi take misli ofarju, ko mu je že ob zibelci začrtana pot! Tudi tu, po vrhovih in sredi gozdov, daleč od velikega sveta ljudje ne morejo biti eno. Ofarskega prekletstva se ne otreseš. Nič nisi, do ničesar se ne dokoplješ, vse življenje se potiš in napejš brez prave koristi.

Pa je res taka pot med veliki svet dogodek. Pri koči je vedno vedno omizje, cela rajda jih je. Najstarejši že vasujejo, ko je zibel še vedno v časti. Potem se otroci počasi razkrope. Raztreseni so po kmetijah in visoko v planini. Ofarji so drvarji, oglarji, žagarji, hlapi in dekle. Okušati že kot otrok grenkobo tujega kruha ni nič posebnega, taka je usoda vseh ofarskih otrok. Pot po vodni cesti v veliki svet

pa že ni kar tako, pri tem že ima prste vmes sreča.

Tisti večer pred odhodom je fant prišel s planine.

"Mati, za flosarja so me vzeli. . ."

Preprosto povedano, a dovolj, da je v koči zadihalo posebno življenje. Materini pogledi so s ponosom božali krepko postavo najstarejšega. Ni vsakdo za splavarja. Taki dobro zaslužijo, je sklepal v mislih spravil se bo naprej.

"Tine, priden bodi, da te bodo radi imeli!"

Fant je zamahnil z roko, češ da se to razume. Potem se je izgubil za kočjo in zavl v grapo. Ko je mati doma mislila na nauke, ki jih bo dala fantu na pot, je bil Tine že pri dekletu. Toplo je bilo obema in Tine je bil ta večer posebno zgovoren.

"Tisti svet nad vodo bom kupil in kajžo bom postavil, da bova na svojem."

Saj je zares hudo, če nimaš ničesar. Ob nedeljah, ko si v krčmi privezuješ dušo z zemljico in kozarcem pijače, zbijaajo zadoženi gospodarji šale s teboj, ofarjem. Vprašujejo te po živini in letini, da bi jih kar po zobeh. Hudo je, da si nagneš klobuk na oči in greš osramočen.

No, zdaj ko seveda drugače. Te krepke roke, pa če prav bodo večasih žuljave in krvave od dela, bodo prisluzile lepe denarce. Vse lepše je misliti na bodočnost, če postaneš splavar. V grapi šumi potok, in ko mlada človeka mislita na bodočnost, izda še dekle svojo skrivnost. "Tudi jaz imam nekaj prisluzenega. Pomagala bom. . ."

Tako je ta pot po vodni cesti v veliki svet vedno povezana z

načrti za bodočnost. Daleč od doma človek pozablja vse gorje, seveda, ker v glavah teh miščastih fantov gori misel na lasten domek, skromno ofarsko kočuro sredi gozdov.

Svet ob bregovih se odmika. Sonce žge, fantje se upirajo ob vesla in znoj lije v curkih. Mimo prijaznih, še vedno domačih vasic hiti splav. Tok reke je vedno počasnejši, dokler se ne ustali v dolgo jezero. Zdaj je treba podeseteriti napore. Vsi so ob veslih.

"Hoo—ruk! Hoo—ruk!"

Vesla padajo v enakomernih presledkih, splav drsi počasi. Ob ogromnem jezsu falske elektrarne obstanejo. Spustijo jih v ogromno korito. Gladina vode se počasi znižuje, splav pada petnajst metrov globoko, dokler ne obstane pod jezom na površini reke. Spet jih zajame močan vodni tok, z vesli še samo uravnava smer. Iz vode štrle čeri in treba je velika previdnosti. Sonce se že nagiba k večeru, ko se ob bregovih Drave razgrne mesto. Telo že objema utrujenost, pogled na grmado hiš pozivi zadnje sile.

"Prvi štacion! Marprok!" pojasnjuje nekdo. Lego splava obrnejo nekoliko počez, vesla uprejo krepko v vodo, ki zanese splav k obrežju. Najspretnjši skoči v vodo in jo prebrodi z vrvo na rami do brega, da privede splav. Vse je v redu! Splav obstane.

Splavarji se porazgube po obrežnih krčmah. Dobro došli gostje so. Pred očmi novincev se prične razgrivati nov svet. V družbo silijo tiste punčare, o katerih so toliko pripovedovali bolj izkušeni splavarji. Zapeljive so resda, ampak nevarne! No, splavarji že sami vedo, kako in kaj. Medtem s kuho poverljeni splavar nakupuje živče. V mestu je, tako vsaj pravijo, vse cenejše. Z obilno "basungo" se vrne na splav, da pripravi večerjo.

Nebo je že prikrito z zvezdami, ko zagore na splavih ognji. V kotlih kuhajo priljubljeni "holbi" žgance iz krompirja in koruzne moke. Obilno jih zabelijo z dišečo slanino. Po večerji posedejo ob ognju in zapojejo. Šum Drave se meša z zateglo pesmijo pohorskih ofarjev. Lju-

dje postajajo na razsvetljenem mostu in zro dol na splave. Kako lepo je pač tem splavarjem. . .

Lesno bogastvo, po nekaj vagonov ga je v enem splavu, je namenjeno daleč na vzhod. Spet se krepke postave upirajo ob vesla. Če je noč mesečna, plovejo tudi ponoči. Ko puste za seboj Ptuj, Ormož in Medmurgje, pristajajo v krajih, kjer žive ljudje brez gozdov. Ob bregovih so prostrane ravnine, strnišča nedoglednih polj in travnikov. Na obzorju izginevajo zadnji obrisi hribov in oko ne najde nikjer več opore.

"Tam je Ogrsko," kaže nekdo na levo. V Osijeku je predzadnja postaja. Potem se Drava spoji z Donavo. Samo še širok tok reke, ogromna ravnina in nebo. Ofarju se stisne srce v hrepenenju po domači kajži sredi gozdov.

"Hvala Bogu, še en dan in potem pot domov!"

"Novi Sad! Zadnji štacion!" Leno teče Donava, splav previdno drsi med čolni, vlačilci in parniki k obrežju.

Nato zapoje cepini, klamfe popuščajo in na obrežju se več grmada lesa. Splava ni več. Prevoz po reki in splavarje plačuje kupec. Sicer lep zaslužek, a z znojem in žulji prislužen. Oni, ki so prvič med splavarji, Tinč, Miha, Pepl in še kdo, kupujejo spominke na prvo rajžo. Prečudno pisane rute, prte, okraske. Za sebe seveda ne.

In take jih vidite: z vrvmi ovite preko ramen, a cepini, za klobuki pa krivčki, ko prav po pohorsko robantijo po lepem novosadskem mestu. Gospoda jih kar nekam dopadljivo opazuje. Taka je torej ta pot po vodni cesti v veliki svet. Domov se vrnejo z vlakom. Čim bliže doma so tem prešernejši postajajo, in ko vlak hrope skozi ozko Dravsko dolino, je vsak je v mislih doma. Pojo in vriskajo, da je veselje.

Potem se začneja spet vse skrajja. Ob slovesu računa Tinč z dekletom, kolikokrat bo še moral na pot, da bo dovolj za tisti svet nad vodo in za kočuro na njem. Sonce sije, Drava še ni izpremenila toka in tudi življenje hodi svojo pot. . .

Drago Bajt

Sovjetsko-nacijski pakt je vrgel iz tečajev komunistično ideologijo

Polovico francoskih komunistov izstopilo iz stranke, prav tako nad polovico državnih poslancev.

WASHINGTON, 8. septembra. (Poroča William Philip Simms). — Jožef Stalin in Adolf Hitler sta najbrže podpisala svojo lastno politično smrtno obsodbo s svojo kupčijo, ki je omogočila nacistom, da so strmoglavili Evropo v krvavo vojno.

Poročila iz Pariza naznanjajo, da je francoska komunistična stranka skoraj ubita po udarcu, ki sta ji ga zadala Stalin in Hitler. Njeni voditelji se zdaj posvetujejo o ustanovitvi nove "narodne komunistične stranke," toda dvomljivo je, da jim bo to uspelo.

Tekom prvih dni po objavi sovjetsko-nacijskega pakta je izstopilo iz stranke nad 50 procentov članstva, vstevši polovico komunističnih članov v francoski državni zbornici.

Francoski delavci, ki so prav tako dobri Francozje kakor ostali državljani, so se pričeli prebujati, ker so že dolgo sumili, da so nekateri njihovi voditelji bolj zainteresirani v svetovno revolucijo kakor pa za dobrobit delavstva.

Francosko delavstvo se je takim taktikom čudoma čudilo, ni bilo pa še prepričano z ozirom

na svoje sumničenje, ker so sovjetski glavarji v Moskvi slejkoprej grmeli proti fašizmu in nacizmu. Nato pa je padla bomba o tem famoznem paktu.

S tem paktom se je zlomila zadnja slamica, ki se je francosko delavstvo oprijemalo.

Urednikova pošta

Igra in ples "Kanaščkov"

V nedeljo 10. septembra bodo "Kanaščki" priredili dve igri in ples. Igre bodo popoldne ob 4. uri, po igri pa ples. Predno imamo našo peto obletnico, katera bo 5. novembra moramo pokazati, kaj smo se dosedaj že naučili, ne samo v petju, temveč tudi v govorenju. Igre bodo igrane s slovensčini in jaz mislim, da to že nekaj velja za tukaj rojeno mladino.

Torej vas vljudno vabim v imenu Kanaščkov, da se udeležite naše prireditve—gotovo boste zadovoljni. To je prva prireditve v naši naselbini to jesen. Vstopnina k igri in plesu je 35c, samo k plesu pa 25c. Za lačne in žejne bo pa preskrbljeno v spodnjih prostorih.

Vabim tudi vse mladinske zbo-

ŠKRAT

Dva pijanca. — Ponoči sta prišla v hotel in došla z eno samo posteljo. Lege oblečena in že čez nekaj reče prvi: — Ti, zraven mene pa kdo leži. . . — Tudi poleg mene čez koga. . . odgovarja drugi. — Vrzi ga iz postelje. — Pa ga dajva. . . Po kratkem ruvanju padel na tla, drugi pa reče: — Jaz sem se ga že imenil. — Mene pa je vrgel na lje. — Nič zato, saj je tu dovolj prostora, kar zleži ni v posteljo.

— Bostjanček, kolikokrat ti že rekla, da ne teptaj. — Šestkrat, mama!

Profesor in tolovaj. — Tu je revolver, ako sprigasi mrtev.

— Oprostite gospod, kor ni logično. Če spregovje to vendar znak, da se

— Koliko računate stroški? — Pet dinarjev. — In britje? — Tri. — Potem mi obrijte glavo.

re in prijatelje "Kanaščki" Toraj na svidenje v nedeljo polodne v Slovenski delavski rani na Prince Ave. Za "Kanaščke."

Albina

Eddy J. Kovačič, kandidat v 23 vardi

Sin spoštovane Kovačič družine letos kandidira za no zbornico v 23 vardi. Al no je Eddy še mlad možak, seboj bogate izkušnje življenja. Ima višjo šolsko izobrazbo, tega se je priboril s vztrajnostjo in marljivostjo, je vedno hrepenel, da bi gal drugim z nasveti in Največ prakse more človek biti iz svojega lastnega nja, ko se bori za obstoj peni po izobrazbi. Lahko da je energičen, izkušen, žen in zmogel zastopati 23. varde v mestni zbornici. Eddy Kovačič je šel skozi življenja, ki ga je vtrdilo čilo, da je danes v njegovem kremenit slovenski pravice poštenosti in ljube bližnjega. Na vas, cenjenji lili, je ležeče, Vi ste tisti ki lahko prosljete Eddy čiča v mestno zbornico. mo se kot celota in izvolim dy Kovačiča za councilman varde.

V soboto večer 9. septembra priredijo prijatelji Eddy Eddy Simms, v Tinos Ballroom (prejšnja Grafton Ballroom) na St. Clair Avenue v zvoč bo Eddy Kovačič, kandidat za councilmana ki bo imel tek govor v slovenskem gleškem jeziku. To bo v domača zabava. Ste Dobrodošli.

Oglašajte v "Enakopravnosti"

VERIDICUS 10 VERA IN LJUBEZEN GOSPODA SVETLINA

Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih

"Uprl sem se. In se bom upiral vedno!"

"Uklonejo te!"

"A zlomijo me nikoli! Že te dni pričakujem, da bom pozvan v konsistoriju ad audiendum verum... Pojdem, a vdam se jim ne."

"Strašna je škofovska moč. Ubijejo te lahko..."

"Telesno. Nikdar pa ne duševno."

Obstala sta pred kaplanijo. Mesece je sijal, da je bilo svetlo in bajno. Ko pa je podajal Svetlin roko prijatelju v slovo, je opazil, da izteza nekdo izza cerkvenega ogla svojo glavo in gleda za njima.

"Miruj!" je dejal kaplan polglasno. "Nekdo me zalezuje... Stopiva še par korakov dalje... potem se okreva in ga spoznavaj."

Šta sta torej dalje... deset, petnajst korakov, nato sta se hipoma obrnila in videla — cerkvenika.

"O, vi ste, Podlipec!" je vzkiplal Svetlin. "Ali vas pošilja za mano gospod župnik? — Le povejte mi, da prihajam pravkar od smrtnonevarno ranjenega đacarja. Poslali smo po zdravnik in po orožnika. Se nočejo zapro razbojnika... Pa lahko noč, dragi Grčar — zdajle grem pa kar hitro spat!"

Cerkvenik je izginil kakor uh, prijatelj sta se zasmejala in se ločila vsak na svojo stran.

IX.

"MOJA JE OSVETA!" PRAVI GOSPOD

Tri dni po teh dogodkih v Zalesju je izšel v "Slovenca". Poročal je o sijajno uspešnem volivskem shodu državnosoznega kandidata prečastitega gospoda župnika Jakoba Zdravca, o velikanskem navdušenju volivcev v zaleški župniji in o prekrasnih in duhovitih govorih g. kaplana Torkarja, g. župnika Blažiča in preč. g. bogočlovega državnega poslanca.

Nato je bilo čitati:

"Velikanska manifestacija nemotne zvestobe našega ljudstva do katoliške cerkve in njenih vzornih služabnikov, teh neopredelnih delavcev za duševni in gospodarski apredok slovenskega naroda, niso mogli pokvariti in naravnost divjaški izbruhiti z ledenimi besedami vsakršno nadaljnje javno politično udejstvovanje. Hkratu je naznanil učitelju Grčarju, da je protinjemu uvedena disciplinarna preiskava.

Okrajni šolski nadzornik Vrabec in nadučitelj Strojcar sta bila skupaj maturirala in si ostala prijatelja doslej.

Po konferenci je prišel Vrabec v voditeljsko pisarno in je dejal Strojcarju:

"Kakor si videl in kakor sem tudi diktiral v konferenci znanstvenik, sem z uspehi na tvoji šoli popolnoma zadovoljen. Brez izjeme vsi razredi so prav dobri in s pedagoško-didaktičnega stališča nimam grajati prav ničesar... Prepoved, ki sem jo izrekel po ukazu iz Ljubljane, je seveda nezakonita in protivna temeljnim določbam ustave. Kot svobodni državljani se sme tudi vsak učitelj politično udeleževati na način, ki ni škodljiv njegovemu uradnemu in socialnemu ugledu... Toda jaz sem vam povedal, kar sem — moral. Delajte, kakor hočete. Razmere poznate. Ako se ne uklonite, vas razprše. Grčar odleti bržčas prvi. Nedolžen ali kriv, obsojen je že."

"Izvrsten učitelj je... Deluje vzorno ne le v šoli, nego tudi v družbi, med odraslo mladino," je ugovarjal prepadeni Strojcar.

"Vse vem, prijatelj," je dejal Vrabec. "A zameril se je župniku. Ta ima močne somišljenike v Ljubljani. Menda zdaj razumeš..."

"Strašna krivica!" je vzkiplal nadučitelj. "Mar smo res še zmerom sužnji farovžev?"

Nadzornik je skomizgnil z ramo.

"Sužnji smo Dunaja: odonodstruji klerikalizem," je dejal. "Rim ima svoje zastopnike na dvoru, a dvor jih ima v ministrstvu... Plavaj torej proti struji, ako hočeš po sili utoniti!"

"Kaj nam je storiti?"

"Brigajte se le za šolo in storite, kar vam veleva razum: sam sebi bodi vsakdo najboljši prijatelj! — Ako se hočeš buniti, te ne bo ubranil nihče in na bojišču obležiš junak, a — mrtev!"

"Reši vsaj Grčarja! Idealist

je... zlata duša..."

"Storim, kar morem in smem. To ti obetam. Skušal ga bom držati tu vsaj do zaključka šolskega leta... A zdaj mi daj desnico; častna beseda: molčiš!"

"Molčim kakor grob... Hvala ti za odkritosrčne besede! Ah, če bi ne imel obitelji!" — V pest je stisnil Strojcar desnico in udaril po mizi. "Toda sedem otrok — dva dečka in eno hčerko pošljem v jeseni v Globoko na srednjo šolo..."

"Jaz jih imam devet! Štirje so že v gimnaziji. Ah!" je vzdihnil nadzornik. "Koliko samozatajevanja in poniževanja, koliko hinavstva in pretvarjanja je treba samo zaradi obitelji! — Pa ti potem še očitajo, da se hlepuh, neznačajnik, podrepnik! Toda pomagati ti ne more nihče..."

Komaj je odšel Vrabec, je pridrvel trgovec Prek. Predsednik Bralnega društva, sklicatelj novega volilnega shoda. V rokah je vihtel odlok okrajnega glavarstva.

"Pritožimo se na vlado. Zbovalna pravica mora biti vsem državljanom enako uporabna. Kar so smeli prirediti klerikalci, to mora biti dovoljeno tudi nam. Laži in natolevanja na Zdražbovem shodu in v 'Slovenca' ne smejo ostati brez odgovora."

Prinesel je s seboj polo papirja in sedel za mizo.

"Zato napišiva in podpišiva pritožbo; v štirinajstih dneh se že lahko vrši shod. Dobro ga pripravimo, razobnamo po naprednih dnevnikih in povabimo nanj somišljenike iz vse okolice."

Trdno sem uverjen, da pridobimo tudi nekaj današnjih farovških kimavcev, ko jim povemo resnico!"

Strojcar je molče hodil po sobi. Bil je blede in se je grizel v ustnice.

"Pa kaj je danes s teboj? Menda se vendar nisi ustrašil infamij v 'Slovenca'?" se je čudil trgovec.

"Nisem se. Ostanem, kakršen sem... Toda, prijatelj, pritožbe ti ne sestavim in ne podpišem," je odgovoril nadučitelj.

"Pa zakaj vendar ne?"

"Ne morem, ne smem!"

"Kdo ti prepoveduje? — Ah, nadzornik?"

"Oprostite, a govoriti ne smem. Samo dve besedici naj ti poveš: vse: moja obitelj! Razumeš? Potem odpusti!"

"Dobro, ti si oženjen. Razumem. Ampak Grčar je samski, njemu ne morejo do živega. Grem torej k njemu."

"Grčar je v disciplinarni preiskavi. To ti povem čisto zaupno. Ako mu jeliš dobro, ga pušti pri miru," je dejal Strojcar. "Sicer pa le pojdi k njemu; če hoče..." in skomizgnil je z rameni.

Prek je pograbil svoje papirje in skočil k vratom:

"Da, da, zvezali so vaju; videnje!"

V najem

V najem se odda eno spremnjeno sobo za eno ali dve osebe, s prostim uhomom in vsemi ugodnostmi. Vpraša se na 14919 Pepper Ave., blizu E. 152nd St.

Cemu kupujete led, ko lahko kupite dobro ohranjeno, rabljeno električno ledenico. Za več pojasnila vprašajte na 819 East 185th Street.

Trava naprodaj

Imamo naprodaj travo — Washington Creeping Bend, na jarde. — John Hrovat, 23001 Ivan Ave. — KEnmore 6978 J.

Hiša naprodaj

Proda se single hiša s 6 sobami na 1524 Clearmont Rd. off E. 176 St. in St. Clair Ave. Samo \$4950. Za več pojasnilo vprašajte pri Frank V. Mavec, 15609 Huntmere Ave. ali pokličite KEnmore 4696.

IMPORTANT!

medical tests reveal how thousands of WOMEN HAVE BEEN ABLE TO GET NEW ENERGY

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cross woman.

All you may need is a good reliable tonic. If so, just try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially for women. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food which your body uses directly for energy to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected throughout your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle. WELL WORTH TRYING.

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznanji z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti, 6231 St. Clair Avenue

VI LAHKO DOBITE DRIVER'S LICENSE (VOZNA LICENCA) na vogalu East 185th St. in Abbey Ave. nasproti Woolworth's 5 and 10c trgovine DOBITE VAŠO LICENCO SEDAJ Odprto od 9 zjutraj do 9 zvečer LEE HASSETT, Dep. Reg.

(6) TA KUPON osebo do posode za sladkor in pokrov. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naravnih sprejemamo po pošti.

IME _____ Naslov _____ Mesto _____

Išče se

Išče se eno ali dve sobe, pripravne za pečlarja, pri dobri družini med Addison Rd. in E. 74th St. Naslov se pusti v uradu tega lista ali pokličite Henderson 5311.

Čevljarški stroji naprodaj

Prodajo se poceni čevljarški stroji, finisher in stitcher. Vpraša se na 16209 St. Clair Ave. med 8 uru zjutraj in 7 uro zvečer.

Millions prefer it to mayonnaise—costs less!

Miracle Whip is different—delicious! The time-honored ingredients of mayonnaise and old-fashioned bottled dressing are combined in a new, skillful way. Given the long, thorough beating that French chefs recommend for ideal flavor and smoothness—in the Miracle Whip beater that's exclusive with Kraft.

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM...

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVIJE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE: za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK 6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

SPARTANS, LOYALITES MEET TOMORROW IN TITLE TILT

Clash at Gordon Park No. 4 at 3:30 p.m.; Spartans, SSPZ National Champs, Favored to Win.

By Stan Zorc

The SSPZ Spartans, fresh from their triumph in the SSPZ National Baseball Tournament in Indianapolis over the Labor Day weekend, and the SNPJ Loyalties, who are rapidly returning to old form, will clash tomorrow, Sunday, Sept. 10 at 3:30 p.m. at Gordon Park, Diamond No. 4 in the first game of a three game series for the 1939 Softball Championship of the Inter-Lodge League.

The Spartans will enter the series as favorites to win the crown and should they do so, it will mark the first time that the Spartans have annexed the Inter-Lodge title since they've been competing in the league. The Loyalties, on the other

hand, captured the victory belt back in 1930 but have been unable to duplicate the feat since.

But regardless of who wins, it should be a nip and tuck battle from start to finish. Both teams are pointing for this title and will be in there fighting all the way.

Who—Spartans vs Loyalties. What—Inter-Lodge Title Scrap. Where—Gordon Park No. 4. When—Tomorrow, Sunday, Sept. 10, 1939 at 3:30 p.m.

Second game of the I-L championship series will be played Thursday, Sept. 14, at Glenview Park at 6:30 p.m. Glenview Park is located on E. 110 St. north of St. Clair Ave.

SPARTANS ANNEX NATIONAL SSPZ TITLE IN INDIANAPOLIS

Clevelanders Cop Four Victories In Three Days For Softball Crown; Bernie Schultz Stars on Mound; Utopians Lose Out in Semi-Finals.

The Spartans, Inter-Lodge League leaders and favorites to snare the I-L title this year, annexed the SSPZ National Softball Championship in the Seventh Annual SSPZ National Baseball Tournament held in Indianapolis, Indiana, over the Labor Day week-end on Sept. 2, 3, and 4, by scoring four straight victories in three days.

The Cleveland Utopians, also members of the Inter-Lodge League, were also in the Tournament and reached the semi-finals scrap before being eliminated by the Hoosier Pals of Indianapolis. At the meet were teams representing Indianapolis, Indiana; Chicago, Illinois; Cleveland, Ohio; Bridgeville, Canonsburg and Sygan of Pennsylvania.

In their first game, the Spartans beat the Progressors of Bridgeville, Pa., 4 to 2. Bernie Schultz, ace hurler for the Jalen crew, gave up five hits in this mix up. Incidentally, nonchalant Bernie did the iron man trick by pitching all four of the Spartan tilts and thus set a record that probably will not be duplicated in the SSPZ tourneys in a long, long time.

In the second game the Spartans beat the Hoosier Pals of Indianapolis. Frank "Hockey" Hovevar's sensational fielding

was the standout in the 6 to 2 triumph.

The third game saw the Spartans get only two hits but five runs to down the Utopians 5 to 1. Smart baseball playing was the main factor in winning this ball game.

The championship battle against the Hoosier Pals was a nip and tuck affair with the lead changing hands often. The advantage was slightly in favor of the Hoosiers for the first five innings at which time they held a 4 to 1 lead. However, things took a turn in the sixth and the Jalen men tied the score up then chased three pitchers to the showers in the next three innings (championship games went nine innings) as they pounded in eight more runs to make the final score 12 to 4 in favor of the Spartans.

The Utopians started off nicely by rolling over the Challengers of Pennsylvania by a 12 to 4 score, then tripped the Progressors, also of Pa., to the tune of 5-3. The Collinwooders started downward, tho, when they lost the decision to the Spartans. In the semi-final tilt the Utopians lost a close one to the Pals. Score was 6 to 3.

The Spartan girls No. 2 team won the Ladies Division Balina Championship of the SSPZ National Balina Tournament.

Teaches Boxing at Center

Fred Bozic who has appeared on many wrestling cards during the past few years in some of the feature programs downtown as well as in the neighborhood, will take over wrestling and boxing classes at the St. Clair Recreation Center. He will be working together with another well known boxing instructor, John Kennedy. Classes will get under way Mon., Sept. 11th. Junior boys as well as young men are requested to join classes which are free of charge.

Card Party

Slozne Sestre, No. 120 SSPZ are holding a card party after their meeting Wednesday night, September 13, in Room 3 of the SND. Meeting will start at 7:30 and card party will follow at 8:30. Admission is 25c. Refreshments will be served and prizes given. Members and friends are cordially invited to attend.

Soubrette Club

Don't forget the First Anniversary Dance given by the Soubrette Club to be held at Foster's Dance Studio, 13929 Euclid avenue, September 30 at 8:30 till ??? Admission will be 40 cents. If you haven't purchased your ticket, you may obtain them from any of the members or at 1378 E. 52 street.

Irma Yuretic, Pres.

According to the 1930 census, there are 469,395 Yugoslavs in United States; this includes both the foreign born and their native born children. Over 18,000 Yugoslavs live in the city of Cleveland. Chicago has 16,183; Detroit, 9,014; and New York City has 6,450.

Making Cleveland a Safer Place in Which to Live

Statistics compiled by Bureau of Public Relations Cleveland Police Dept.

Traffic fatalities as of August 28, 1937	143
Traffic fatalities as of August 28, 1938	73
Traffic fatalities as of August 28, 1939	62
Children of school age killed in traffic, 1937	20
Children of school age killed in traffic, 1938	13
Children of school age killed in traffic, 1939	5 to date

Tenth Anniversary

The S. Z. Z. No. 32 will have their tenth anniversary celebration on Sunday, September 10 at St. Christine's hall on E. 222nd St. in Euclid.

Johnny Pecon's orchestra will play. The admission to the dance will be 35 cents. For this 35 cents you will see a program, drill team work and the drill team uniforms. So come one and all and bring your friends.

We would be especially glad to see the following teams at our affair: Collinwood No. 10, Nottingham No. 14, West Park No. 21, Collinwood No. 41, Lorain No. 40, Cleveland No. 50 and the Barberton cadets. — Ljil Pusnar.

Congressmen and Senators are paid \$10,000 a year. A Senator serves six years; a Congressman serves two years. There were 435 members in the House of Representatives in the 74th Congress. There are 96 Senators.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311 - 5312

ENGLISH SECTION

LOUIS JARTZ, Editor

Carries All Official News of Inter-Lodge League

SEPTEMBER 9, 1939.

GRADUATE

Irwin R. Smuk

Mr. Irwin R. Smuk recently graduated from the Ohio State University as a Bachelor of Arts and in Business Administration. He is the son of Mrs. Rafaela Smuk of 1148 E. 147 St. His father, the late Ignatz Smuk, at one time operated a dry cleaning establishment on St. Clair. His father is well remembered in the community for his many activities in the cultural field. We wish the best of success to the young graduate.

Here And There

By Phil Sirca

Approximately 2,000 Slovenes assembled at the Log Cabin in Euclid Beach Park, last Thursday, to witness some of the finest girl drill team performances ever staged here. Many well known drill teams such as: St. Lawrence Cadets, Frances Rupert Cadets, Mary Lovsin Cadets, St. Vitus Cadets, Frances Susel Cadets, Frances Brisk Cadets of Lorain, West Park Cadets, and Marie Prislind Cadets, participated. The various cadets were attired in uniforms of pleasingly good taste. The exhibition was a demonstration of grace, poise, dignity and beauty. The St. Vitus Cadets, taking top honors, were awarded a beautiful trophy, for their marvelous display of drills. In my opinion, I think they were all very good, I'm sure the populace thought so too, according to the roar of applause.

The ever popular Vadnal "Revelers" spent Sept. 3rd and 4th in Chicago, where they played for the SNPJ Olympics.

Dominic Krasovec, proprietor of the popular and lovely "Twilight Gardens" out Willoughby way, says he wants all you young folks to know that the Gardens will be open throughout Sept. and Oct. Why not drive out sometime?

By finishing first and second respectively, the Collinwood Boosters and George Washington softball teams clash in a three game series to determine who the 1939 Cleveland SSCU softball champions are going to be. The first game is to be played at the Napredok field in Euclid, and the second one at Grovewood and E. 176 St. field, while the third if necessary at Kirtland and E. 49th St. All games to begin at 5:30 p.m. sharp.

"Fandango" Is Tonight
The Slovene National Home on St. Clair will be the scene of the "Lucky Stars" novel dance this evening. We cordially invite all members of the various neighborhood clubs to attend. You'll be assured of an enjoyable evening with Frankie Yankovich and his orchestra rendering the melodies. We'll be seeing you there! — Secretary.

Johnny Pecon's orchestra will play. The admission to the dance will be 35 cents. For this 35 cents you will see a program, drill team work and the drill team uniforms. So come one and all and bring your friends.

We would be especially glad to see the following teams at our affair: Collinwood No. 10, Nottingham No. 14, West Park No. 21, Collinwood No. 41, Lorain No. 40, Cleveland No. 50 and the Barberton cadets. — Ljil Pusnar.

Congressmen and Senators are paid \$10,000 a year. A Senator serves six years; a Congressman serves two years. There were 435 members in the House of Representatives in the 74th Congress. There are 96 Senators.

THIS WEEK

A Prayer

Those of us who dream of a better world—a world where the idea of brotherhood of man may be more closely approached are now in a quandary. The European scene is ugly and portentous of evil times. Death and disease will again stalk the sinister war-torn world. What science and medicine has done to save man by retail will be destroyed by the gods of wrath wholesale. Let us hope that this twilight of civilization stays away from our shores. Let's hope that America keeps out of the mess. Let's hope that America will continue to dream in the direction that we may yet put dignity and self respect into the hearts of the 10,000,000 disillusioned unemployed. And if we can solve our own problems; the torch of our democracy may yet light up hysterical Europe.

The season of indoor activities is almost here. The calendar is full of bowling and social affairs. And our Slovene Homes will be the center of these social activities. But there is another important cultural business that is receiving scant attention. Our Homes have stages and theatrical equipment which are not being made of much use by our young people. Although some of our young people are participating in dramatic groups of the older folks, nothing is being done in their own name.

Isn't a possibility somehow to organize some theatrical activity comparable to what the little theatres are doing? I know that the directors of our Homes would go out of their way to welcome this activity. And you can bet your boots that we would do everything for it with this paper.

COMRADES FALL DANCE

Next Saturday, the 16th, the Comrades will hold their annual fall dance at the Slovene Auditorium. For this first dance of the season, the Comrades have secured the fine orchestra of Johnny Pecon and his boys. These boys form one of the best local bands and are sure to please you with their beautiful polkas and waltzes. They also do good work on the swing side of music.

The bowling season will soon be with us and the Comrades are entering teams into the SNPJ league. There is still time for any member to sign up on one of our teams. Any member who wishes to bowl may see either Pauline Gasser or Tony Kushlan at the Grdina Store on Waterloo rd. any evening between 7 and 8:30 or call Ke. 1235. — Committee.

Young Women's Club To Hold Informal Discussion

The Young Women's Club, Circle 6, branch of the Progressive Slovene Women, will sponsor a discussion on the National Youth Administration, Monday, September 25, 1939, 8:30 p. m., at the Slovene National Home, Room 1, St. Clair avenue.

The informal discussion will follow the regular monthly meeting, which will be concise in order to afford more time to question the subject.

Three members of the staff of the N. Y. A.—Rebecca Hellerstein, supervisor of related training; Irene Smith general supervisor of girls' projects, and Frank Blazina, employment supervisor and acting director of the guidance service will lecture.

The lecture and the discussion to follow are held for the purpose to familiarize one with the objects of the N. Y. A., an organization to educate and train the American youth between the ages of 18 and 25.

Moving pictures and slides as previously stated in an article in this sheet, will not be shown. An orchestra which has been organized by the N. Y. A. may be presented on that evening if at all possible.

Realizing that the above subject is one that will be beneficial to the local community the Young Women's Club invites the general public to attend. — N. S.

Strugglers Lose In Tilt for Championship

By Edward Seitz

The Strugglers, Drenik Erin Brews, were disputedly defeated for the SNPJ championship last week-end at La Salle, Ill. by a score 1-0. I say disputedly defeated due to the fact that the game has been protested because of an unfair decision made against us. In the second inning, centerfielder Trator of the victorious Veronians of Pa. hit a liner towards first base. The ball curved and landed in foul territory directly in back of the first base bag. Even though a distinct mark that proved that the ball landed foul was evident, the umpire behind the plate called the hit a fair ball. All the players including your scribe immediately gathered at home plate and strenuously objected against the umpire's decision. However, the umpire refused to believe that the hit was a foul, mind you reader, even though the evidence was clearly imprinted on the ground.

After the game, the base umpire actually admitted that the hit was foul, but insisted that he couldn't overrule a decision rendered by the chief umpire. After all the players returned to their respective places, pitcher Eddie Zalelet, who incidentally raised as much rumpus as the rest of us, unfortunately walked the next two batters. After striking out the next man for the first out, he uncorked a wild pitch on his next delivery. Trator then scored the winning run from third base.

The Strugglers managed to receive five hits, all singles, but couldn't produce the necessary punch when there were men on bases. The hardest hit ball of the game was batted out by Fred Ryavic of the Strugglers in the third inning. Even mother nature appeared to be against us at this particular stage, as a terrific gust of wind blew in from center field simultaneously with Ryavic's blast. Fortunately for the Veronians, the centerfielder with the assistance of the wind just managed to catch up with the ball after a long run and pocketed it. Ordinarily the hit would have been a home run.

At the Main Library

A pictorial exhibit of 99 photographs showing how 276 professions and crafts unite in the making of one motion picture will be shown on the third floor corridor of the Main Library of Cleveland Public Library beginning Monday, September 11th.

These photographs were taken especially for the Cleveland Public Library by Metro-Goldwyn-Mayer Pictures in Hollywood. Together with the photographs that show the part played by each profession are books about these professions and other books about the requirements for the making of a motion picture. Also shown are books that will be filmed and shown in the next year.

Clevelanders are being offered a chance to go behind the scenes, via photographs, of a modern motion picture studio, and at the same time, offered books on the appreciation of motion picture art. All of the books shown in the exhibit may be read or borrowed at the Library.

Novak-Merzlikar

Miss Frances Novak, daughter of Mrs. Agnes Novak, 1007 East 62nd St., and Mr. Joseph Merzlikar, son of Mr. and Mrs. John Merzlikar, 1133 Addison Rd., were married this morning at 10 at the St. Vitus church. Miss Helen Pecjak was maid of honor and the bridesmaids were Miss Polly Zorich, Fay Merzlikar, and Ann Krnc.

Jack Boncha was the best man while Leo Boncha, Rhinehold Scheel and Jack Weiss acted as ushers.

Johann Gansfleisch (1397-1486), commonly called Gutenberg, because his mother came from there, was the first man to use moveable cut metal type in printing. He and his partner, Johann Fust, printed the first bible.

St. Clair Recreation Center Opens Fall Activities Sept. 11

The St. Clair Recreation Center, 6520 St. Clair Ave. will open its fall schedule on September 11 with gymnasium and swimming classes available to all ages free of charge.

For the men there will be a class in calisthenics and conditioning exercises meeting on Monday and Friday at 6:30 p.m.

For swimming at the pool, a beginners class is scheduled for Monday at 7:00 p.m. and will be followed by open periods at 8:00 on the same night, and 7:00 p.m. on Friday.

Gym classes for boys, from 8 to 12 years old, are scheduled on Tuesday 4:00 to 5:00 p.m. and on Thursday for those from 12 to 16 years. Games, races, stunts, and hikes will make up the activities for these groups. A beginners class in swimming will meet on Saturday mornings at 9, and periods will open on Tuesday and Thursday at 5:00 p.m. and Saturday morning at 9:30 for general swimming. A house water polo league for boys

will hold forth in the pool on Mondays and Fridays at 4:00 p.m.

The women folk will not be slighted; for the regular Tuesday and Thursday reducing and conditioning exercises will continue at 1:00 and 6:00. A swimming class for beginners will be held on Mondays at 6:00 with open periods on Tuesdays and Thursdays at 2:00 and at 7:00 on Wednesdays at 1:00.

Girl classes in the gymnasium will meet on Monday and Friday at 4:00 p.m. followed by swimming at 5:00 on the same days. A house league for swimming teams is in formation.

Badminton, the latest indoor sports rage, may be played by both men and women on Wednesdays from 5 to 9:00 and on Saturdays from 12 to 4.

Registration in the following classes in the Club Rooms is now going on and will continue until Sept. 15: Rug making, dancing, Woodcraft, Leather craft, Social clubs, Model airplane, and Dramatics.

Grand Opening of Recreation Hall Next Week

Elsie M. Desmond

The Slovenian Workmen's Home on Waterloo rd. will have its new recreation addition completed and ready for use next Saturday. The building has eight new bowling alleys with the latest equipment. Balina alleys on the ground floor will cater to those who are fond of this pastime.

The opening ceremonies will begin on Saturday, the 16th, at 2:30 p.m. with the following program: official opening of the balina games. At this time, the player will have the honor of rolling the first ball (there will be a small fee). Preceding this, the following teams will play for a cup: Drenik's Erin Brews, Zele's Funeral Home, Baraga Winery, Dolgan's Hardware, Double Eagle Bottling, Svetek's Funeral Home and Jelercic's Florists. Following the balina events, there will be dancing in the evening to the music of Vic Intihar's orchestra.

On Sunday, the 17th, the program will begin at noon. Godba Bled will furnish the music. The first event will be the cutting of the ribbon at the entrance

of the Home by the girl who sells the most tickets. A coming address will be given by John Lokar, president of the SWH. J. W. Richards, City Recreation Director, will give the address in behalf of the city. Representatives from fraternal groups will be called upon to speak. Supper will be served in the evening to the accompaniment of a vaudeville show and dancing music.

The Statuettes Club will exhibit a living picture. The Singing Society will be heard in a few songs and then with duets and quartets. The girls will also put on a show. Following this show, the Vesper Dramatic Club will take charge of the amateur show, juvenile singing chorus, and the direction of Louis Semer. A few numbers. The remainder of the evening will be spent at dancing to the music of Godba Bled in the main hall and to Vic Intihar's in the main ballroom.

A last minute reminder: Do not forget to see the beautiful souvenir books that will be available with all. Get yours Sunday.

Kasunic-Ogrin

Miss Anna Kasunic of 1227 E. 172nd St. became the bride of Mr. Anton Ogrin of Shawnee avenue this morning at 10 a.m. at St. Mary's church. Miss Kasunic wore a gown of whispering moire, taffeta and the veil of old English lace. She was escorted to the altar by her uncle, Mr. Bartel Spehar. The maid of honor was Miss Eleanor Maralt; the bridesmaids were Miss Mary Mersnik and Theresa Kasunic of Lorain. These girls' gowns were of taffeta and transparent velvet accessories. Mike Metrovic was the best man and John Koch and George Verner were the ushers.

After the ceremonies a breakfast was held at the Slovene Society Home. In the evening there will be a reception at the same hall. The couple will reside at the bride's home. — E.M.D.

Engaged

Last Saturday, Miss Jean Hribar, daughter of Mr. and Mrs. Hribar, 637 E. 102 St., announced her engagement to Mr. Stanley Gercaer, son of Mr. and Mrs. John Gercaer, 775 E. 156 St. The couple are interested and active in social activities. Miss Hribar is a member of the Modern Crusaders Glee Club while Mr. Gercaer is a member of the Royal Hi-Hats.

BUKOVNIK'S

Photographic Studio
762 EAST 185th ST.
KENmore 1166

PIANO LESSONS

Classical, Popular
Open for registrations
Theory — Harmony
Tuesdays 3:30 to 7:30 p.m.
S. E. Opaskar-Gregor
1106 East 64th St. Suite 8

BEROS STUDIO
for fine Photographs
6116 ST. CLAIR AVE.
NEW - MODERN - SPACIOUS
Open 11 - 4 every Sunday
Tel.: ENdicott 0666
Every Convenience

SAFETY M-TAYLOR
GRANDPA M-TAYLOR WANTS TO VISIT IRELAND —
"But he read where geologists have found that Scotland is moving a few inches closer to Ireland each year, so he's going to wait until he can walk over and save the fare."
Don't wait for some phenomenal event to provide for your financial independence.
Start today by saving regularly with this Company. Soon you will have a tidy sum which you present every six months. The current rate is 3% per annum, payable every six months. All deposits are INSURED to \$5000 by an agency of the U.S. Government.
LET US HELP YOU SAVE

SAVE WITH SAFETY
SAFETY FOR YOUR SAVINGS
St. Clair SAVINGS & LOAN CO.
6235 ST. CLAIR AVE. HENderson 5311